

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu	Kod ECTS
Praca opiekuńczo-wychowawcza nauczyciela	5.1.0439
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	
Instytut Pedagogiki	
Studia	

wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Biologii	Biologia medyczna	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Biologii	Biologia	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	filologia angielska
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia polska	moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia polska	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
Wydział Historyczny	Historia	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	moduł specjalnościowy	matematyka nauczycielska, nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
Wydział Nauk Społecznych	Geografia społeczno-ekonomiczna z elementami GIS	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia społeczno-ekonomiczna z elementami GIS	poziom	wszystkie
		forma	wszystkie
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia	moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska
		poziom	pierwszego stopnia

Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia	poziom	drugiego stopnia		
		forma	stacjonarne		
		moduł specjalnościowy	nauczycielska		
		specjalizacja	wszystkie		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)					
dr Paweł Śpica; dr Eliza Czerka-Fortuna; dr Dorota Jaworska; dr Grażyna Szyling					
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin				Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć Wykład, Ćw. audytoryjne				1 1 ECTS = 30 godzin	
Sposób realizacji zajęć zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej				Wykład 16 godz. Ćwiczenia 4 godz. + 10 godz. przygotowania do zajęć i ostatecznego zaliczenia przedmiotu	
Liczba godzin Ćw. audytoryjne: 4 godz., Wykład: 16 godz.					
Termin realizacji przedmiotu					
2023/2024 zimy					
Status przedmiotu			Język wykładowy		
obowiązkowy			polski		
Metody dydaktyczne			Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekstów z dyskusją - Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) - Dyskusja - Praca w grupach - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną 			Sposób zaliczenia		
			Zaliczenie na ocenę		
			Formy zaliczenia		
			Wykład: test z pytaniami zamkniętymi + jedno pytanie otwarte o charakterze problemowym Ćwiczenia: obecność i aktywny udział w zajęciach + wykonanie wszystkich zadań (kart pracy) realizowanych podczas ćwiczeń		
			Podstawowe kryteria oceny		
			Kolokwium: kryterium zaliczenia przedmiotu stanowi poziom znajomości treści programowych oraz opanowania efektów uczenia się, wyrażony zakresem poprawnie udzielone odpowiedzi w teście (co najmniej 51% poprawnie udzielonych odpowiedzi). Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia końcowego jest obecność na zajęciach i aktywny udział w ćwiczeniach, których kryterium zaliczenia stanowi: obecność i aktywny udział w zajęciach oraz poprawne wykonanie wszystkich zadań realizowanych podczas ćwiczeń		
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się					
zakładany efekt kształcenia	kolokwium	Dyskusja	Praca w grupach	Analiza przypadków	Analiza tekstów z dyskusją
	Wiedza				
CKN_W1	+	+	+	+	+
CKN_W4	+	+	+	+	+
CKN_W6	+	+	+	+	+
CKN_W7	+	+	+	+	+
	Umiejętności				
CKN_U1	+	+	+	+	+
CKN_U12	+			+	
CKN_U13		+	+	+	+
	Kompetencje				
CKN_K2		+	+	+	+
CKN_K					

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Wybranie specjalności nauczycielskiej na kierunku studiów

B. Wymagania wstępne

BRAK

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z: teorią wychowania i podstawowymi obszarami pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela, procesami zachodzącymi w klasie szkolnej, zagadnieniami współpracy nauczyciela z rodziną ucznia i jego środowiskiem, problemami uczniów zaniedbanych i zagrożonych społecznie.

Rozwijanie umiejętności w zakresie podstaw diagnozowania nauczycielskiego oraz budowania relacji z uczniami uznawanymi za trudnych wychowawczo.

Uwrażliwienie na problemy społeczne dzieci i młodzieży oraz rolę wychowawcy w ich rozwiązywaniu.

Treści programowe

Wykłady (16 godzin):

I. Nauczyciel jako wychowawca klasy (8 godz.)

1. Podstawy pedagogiki i edukacji dla nauczycieli, system pojęciowy i pola badawcze.
2. Wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istota i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego struktura, właściwości i dynamika.
3. Zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, nauczyciel wobec procesów społecznych zachodzących w klasie szkolnej, przestrzeganie zasad BHP w pracy nauczyciela.
4. Współpraca nauczyciela ze środowiskiem pozaszkolnym i z rodziną ucznia, nawiązywanie współpracy z innymi nauczycielami i środowiskiem pozaszkolnym.

II. Praca z uczniami zaniedbanymi i zagrożonymi społecznie (4 godz.)

1. Zapoznanie z teoriami rozumienia kryzysu, przedstawienie modeli interwencji oraz podstawowych sposobów prowadzenia działań o charakterze interwencyjnym względem uczniów zaniedbanych i zagrożonych społecznie.
2. Zachowania agresywne i autoagresywne u uczniów – zapoznanie z charakterystyką zjawiska; zamachy samobójcze jako szczególna forma kryzysu.

III. Praca z uczniami z doświadczeniem migracyjnym (4 godz.)

1. Sytuacja szkolna dzieci z doświadczeniem migracyjnym (konsekwencje migracji i uchodźstwa a proces adaptacji do warunków edukacji w szkole polskiej, specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z doświadczeniem migracyjnym, podstawy prawne kształcenia cudzoziemców w polskim systemie oświaty).
2. Praca w klasie wielokulturowej, narzędzia do pracy dydaktyczno-wychowawczej z uczniami z doświadczeniem migracyjnym, nauczyciel jako animator integracji.

Ćwiczenia (4 godz.)

1. Metody rozpoznawania zjawisk, takich jak: przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, zaniedbanie. Zasady budowania relacji wychowawczej z uczniami zaniedbanymi i zagrożonymi społecznie.
2. Uzależnienie (w tym uzależnienie behawioralne), rozpoznawanie uzależnień uczniów; dzieci i młodzież w grupach nieformalnych, podkulturach młodzieżowych i sektach.

Wykaz literatury

Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Pedagogika, t. 1, red. B. Śliwerski, Gdańsk 2006 (rozdz.: 2, 5, 6).

Pedagogika, t. 4, red. B. Śliwerski, Gdańsk 2010 (rozdz.: 9)

Wiśniewska E., Praca wychowawcza nauczyciela: wybrane obszary i problemy, Płock 2020 (rozdz.: 3, 4, 6).

Poklek R., Chojnacka M., Profilaktyka patologii społecznych w szkole. Kompendium wiedzy dla studentów i nauczycieli, Kalisz 2013 (rozdz.: 1, 2, 3).

Uczniowie z różnych kultur w szkole, red. B. Lachowicz B., Warszawa 2015 (rozdz.: 1, 3, 5).

Kierunkowe efekty uczenia się

CKN_W1

CKN_W4

CKN_W6

CKN_W7

CKN_U1

CKN_U12

CKN_U13

CKN_K2

CKN_K3

Wiedza

CKN_W1

Student/ka zna i rozumie: (B.2.W.3.) wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces kształcenia, jego strukturę, właściwości i dynamikę; znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym.

CKN_W4

Student/ka zna i rozumie:

(B.2.W.4.) zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki

<p>CKN_K5 CKN_K7</p>	<p>nauczyciela jako wychowawcy klasy; (B.2.W.4.) klasę szkolną jako grupę społeczną; procesy społeczne zachodzące w klasie.</p> <p>CKN_W6 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W.4.) problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki, problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami; (B.2.W.4.) szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym.</p> <p>CKN_W7 Student/ka zna i rozumie praktyczną przydatność nauczycielskiej diagnozy uczniów, zwłaszcza zaniedbanych społecznie i uzależnionych.</p> <p>Umiejętności</p> <p>CKN_U1 Student/ka potrafi: (B.2.U.5.) rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów. (B.2.U.4.) potrafi nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym.</p> <p>CKN_U12 Student/ka potrafi pracować z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego.</p> <p>CKN_U13 Student/ka potrafi stosownie do potrzeb ucznia pomagać w organizowaniu pracy szkolnej oraz pozaszkolnej ucznia, szanując jego prawo do odpoczynku</p> <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>CKN_K2 Student/ka jest gotowy/a do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia.</p> <p>CKN_K3 Student/ka jest gotowy/a do porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych kultur, w tym z uczniami z doświadczeniem migracyjnym.</p> <p>CKN_K5 Student/ka jest gotowy/a do rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów.</p> <p>CKN_K7 Student/ka jest gotowy/a do współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.</p>
<p>Kontakt</p> <p>pawelspica@wp.pl</p>	